

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovak**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1911, 25.11.1911**

Čísla ročníků: **1, 42**

Čísla výtisků: **1, 42**

Datum vydání čísla: **25.11.1911**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránky: **, ,**

pranepatrnou několikarublovou peníšku.

Po jistém odloučení vrátil se p. Kašpar zase k nám a trvale se usidlil v přilehajících k Hulči Urvenách a stal se nám všem nepostradatelným rádcem a přítelkem. Všichni občané si ho upřímně váží a do polorozbořeného Urvenského zámku, kde p. Kašpar bydlí se svou chotí, jdou rádi netoliko urvenští a hulčští, nýbrž všichni Češi, kteří navštíví naši ves.

Po dlouhých nesnázech a překázkách podařilo se p. Kašparovi otevřít si malou školku, v níž vyučuje české dítky (hulčská ruská škola je pod vší kritiku). Všechnen volný čas, jejž mu škola ponechává, věnuje práci pro kulturní povznesení obce.

Má velkou zásluhu o zřízení naší hasičské družiny. Půjčuje občanům knihy a nutí je, aby sami kupovali a četli knihy a časopisy. Založil zpěvácký spolek a konečně — vytvořil naše divadlo, na něž vším právem můžeme být hrdi a jež dle úsudků mnohých — je opravdu nejkrásnějším a nejlépe řízeným divadlem na české Volny.

Dekorace máme velmi pěkné, na naše vesnické poměry až přepychové. Byly malovány česko-ruskými umělci, bratry Parolky, kteří před třemi roky s pravou láskou a nezíštností ujali se našeho nového divadelního stánku a zanechali v obci milou upomínu jak svým

město na svět!“ Sám pán Číny měl si, že jsou v městě nepořádky, — po ulicích potloukají se ničemové, kteří ani v dešti nemají klobouku, aby hlavu pokryli. Do věčera mně oznámiš, kolik jich zůstane v Pekině.“

„Vše bude přesně vyplněno!“ odvětil Uhuarg-Dzung, třikrát se dotýkaje čelem podlahy a po chvíli na to křičel a kopal nohami stráže, kteří byli svoláni ohlušujícími zvuky gongu.

„Ničemové, pověsim z vás jen polovinu pouze proto, abych ostatní upekl na uhlí! Takhle dohlížíte na město! Vždyť vám chodí lidé po ulicích v dešti bez klobouku! At jsou za hodinu všichni pochytnáni a kdo nemá klobouku, tomu rákoskou!“

Strážci jali se vykonávat rozkaz a během hodiny nastal v ulicích Pekinu shon.

„Drž ho! Chyt ho!“ křičeli strážci a běhali za lidmi, kteří neměli klobouku.

Marně se kryli za ploty, za vrata, do domů, schovávajíce se jako krysy, které pronásleduje kuchař, aby z nich udělal guláš.

uměním, tak i skromným svým vystupováním. Jejich odchodem ztratilo naše divadlo mnoho!

Nebude snad od místa podotknouti, že počínaje lednem roku 1909 byly sehrány tyto kusy: „Bratr honák“ (2 krát), „Marie dcera pluku“, „Zvíkovský rarášek“ (2krát), „Na dušičky“ (2 krát), „Damoklův meč“, „Chudý písničkář“, „Jan za chrtu dán.“ Jak vidět, některé kusy obsahují zpěvy a lze říct, že naše „zpěvohry“ byly bezvadné a dokázaly, že i na vesnici lze mít operu, když režisorem je takový p. Kašpar. Mimo tato divadelní představení konalo se u nás několik koncertů s hudebními přednesy, sborovými písňemi i solovými výstupy a deklamacemi.

Úspěch našeho divadla je vidět z toho, že mívalme hosty z Kvasilova, Zdolbunova, Hlinska, Ulbárova, Boršovky, ba i vzdáleného Volkova.

Letos jsme museli jistou dobu zůstat bez divadla, poněvadž místní policie nám nechtěla dát nutné povolení (není to snad odveta za to, že hulští a urvenští Češi tak rázne vystoupili proti nacionalistům při volbách v ostrožském újezdě?). Museli jsme zažádat k samému gubernátorovi — a ten svolil.

Dne 13. listopadu t. r. sehrál kroužek divadelních ochotníků, rozumí se, že pod vedením p. Vlad. Kašpara, „Bodrého venkovana“ V. Lipovského. Hrálo se s porozuměním, s opravdovým nadšením a souhra

byla bezvadná. Možno říci, že každý z ochotníků provedl svoji úlohu krásně a s procitěním. Pan Ballada v roli Skály vzbudil svým pěkným výkonem velké nadšení, rovněž ostatní herci byli odměňováni hlučným potleskem obecenstva.

Lito je nám těch z okolí, kteří pro sněhovou bouři nemohli navštívit naše představení. Přišli o krásnou podívanou! Snad si ji však vynahradí o Vánocích, kdy se týž kus bude opakovati. Pak bude možno podrobnejší se rozepsati o výkonech jednotlivých pp. herců.

Hulečský.

Vysoká.

(Žitomírský új., volyn. gubern.)

Zakladatelem naší osady byl na české Rusi dobře známý Frant. Doubrava, bývalý ředitel hospodářské školy v Táboře. P. Doubrava dal podnět k založení osady v r. 1878, kdy bylo zakoupeno 400 desatin po 75 až 100 rublech za desatinu. Jako vše jinde, tak i u nás půda byla zanedbána a vynášli nám nyní desatina 100 — 120 rublů, tož našim předkům ztěží vydala více, jak 60 rublů. Během času občané přikoupili kousek půdy, tak že dnes obec Vysoká čítá 470 desatin.

Naše osada je česká až na tři německé rodiny. Čechů je 45 rodin — dospělých 130 a dětí 128 (mužského pohlaví — 135, ženské

Za hodinu téměř vše, co v Pekině nemělo klobouku, stálo na nádvoří žáláře.

„Kolik je jich?“ otázał se Chuar-Dzung.

„20.871“ odvětili strážci, klaníce se k zemi.

„Katy!“ velel Chuar-Dzung.

A za půl hodiny 20.871 bezhlavých Číňanů leželo na žalářním dvoře.

A 20.871 hlav bylo napicháno na kopí a rozeseno po městě na výstrahu lidu.

Chuar-Dzung pak šel se zprávou k Paj-Chi-Vo, Paj-Chi-Vo k San-Ci-Sanu, San-Ci-San ji pak sdělil Tzung-Chi-Tzangu.

Nadešel večer. Děšť ustával. Větérek duje prochvíval stromy a třpytný déšť padal se stromů na vonné květy, které jiskřily a hořely v paprscích zapadajícího slunce.

Pln záře a vůně byl celý sad a syn nebes Li-O-A stál u okna svého porculánového paláce, kochaje se čarokrásným obrazem.

A jsa mlad a dobrý, on nezapomínil ani v této chvíli na nešťastné!

„Abych nezapomněl!“ — pravil, obebracej se k Tzung-Chi-Tzangu, — „chtěl jsi mně vyslechnit, kolik lidí v Pekině nemá klobouku, aby v dešti pokryli hlavu?“

„Přání pána všechnoří jest vyplněno jeho služebníky!“ s hlubokou poklonou odvětil Tzung-Chi-Tzang.

„Kolik jich jest. — Slyš ale, mluv pouhou pravdu!“

„V celé Číně není jediného Číňana, jenž by neměl klobouku, aby jím v dešti hlavu pokryl. Přísahám, že mluvím nejčistší pravdu!“

A Tzung-Chi-Tzang zvedl ruce a sklonil hlavu na znamení posvátné přísahy.

Tyá dobrého vladaře ozářil šťastný a radostný úsměv.

„Šťastné město! Šťastný kraj!“ — zvolal, „a jak jsem šťasten já, když tě za moji vlády lid žije v takovém blahobytu!“

A vše v paláci bylo šťastno při pohledu na šťastného vladaře.

A San-Či-San, Paj-Chi-Vo a Chuar-Dzung dostali po řádu Zlatého Draka za otcovskou péči o lid.

ho — 123). Z tohoto je vidět, že velkých hospodářství u nás není. Naše statky a statečky se kolébají od 2 do 22 desatin. Hmotně si stojíme celkem dobře. Hospodářství jsou pekne zařízena: přes polovičku hospodářů má žací a jiné stroje, přes 30 jich má mlátičky, a téměř každá hospodyně má svoji odstředivku na mléko a šicí stroj. Průměrnou zámožnost u nás lze odhadnout na 9000 rublů.

Hospodářsky jsme značně pokročili a tu pochopitelně, že pracujeme dle posledních vymožeností hospodářské kultury a dbáme, aby nám naše půda co nejvíce vynesla. Svým příkladem jsme strhli i naše sousedy Malorusy, kteří se pustili do rozumného hospodaření a libují si nyní, že ta „česká nauka“ je přece jen dobrá věc. Hnoji pole, kupují stroje, zavádějí lepší druhy dobytka, sejí jetele a pilně sázejí chmelnice. Myslím, že kolem žádné české osady není tolík Malorusů chmelařů, jako okolo Vysoké. Zvláště založení zitomírské chmelařské záložny, vycházející vstřík pěstitelem chmele, pohnulo Malorusy, aby se pustili do pěstování plodiny, která takový zisk přináší Čechům. Mezi Čechy a ruským obyvatelstvem je poměr naprostě přátelský. Pokud se týče smíšených sňatků,

dulužno zaznamenat, že 2 Česi si vzali Rusky a 5 Češek se vdalo za Čechy. Mimo to dvě Češky se provdaly za Němce, ale národnost svou neztratily. V domácnosti se mluví česky a výchova dětí půjde též v českém duchu.

Pokud jde o naš duchařní život, je to — spíše bledé. Čtenářů se najde až 30, ale knih se moc nekupuje. Časopisy odebíráme při naší početnosti a zámožnosti poměrně málo. (Čechoslovana — 6 výtisků, Venkova — 2, Pozdravu ze Staré vlasti — 1, Českého rolníka — 2, Probuzení — 1, Plzeňský Kraj — 1, Birkenská Bědomosti — 1, Prára a Lidi — 1).

Spolkový život neví též, jak se dostat do rychlejšího proudu. Vzájemná pojišťovna proti ohni je dosud v plenkách. Pouze hasičský sbor má delší minulost a slavnější činnost.

Sbor byl založen dne 2. ledna 1901 na popud p. Martina Škody a p. Alexeje Plačka, veřejnosti nabyl ministerským potvrzením ze dne 18. listopadu 1902. Hasičské náradí a pomůcky, t. j. jednu stříkačku a pomůcky, t. j. jednu stříkačku s příslušným vozem, 2 voznice na vodu a jiné menší potřeby sboru zakoupila obec svým nákladem. První tři roky platili členové činni i přispívající každý po 1 rublu

ročně. Dále pořádal sbor zábavy, z nichž čistý výnos byl předán sborové pokladně, za čež pak se zřídila potřebná výzbroj, jako přilby, sekerky, atd. Příkoupeny dále dvě nové voznice na 40 věder a k nim potřebné vozy. Aby pak náradí bylo ve správném stavu a v bezpečí, byla sborem postavena kůlna na hasičské náradí.

V roce 1908 (25. února) obdržel sbor od zemstva druhou stříkačku v ceně 230 rublů; sbor povinen splatit 54 ruble.

Sborový inventář obsahuje: Dřevěnou, plechem krytou kulnu pro hasičské náradí, dvě stříkačky s příslušnými vozy a 110 aršín hadic, dvě voznice na 40 věder s příslušnými vozy, 3 menší sudy a 15 věder, dále 10 věder z nepropustného plátna, 28 kusů přilb z pevného plechu (z Čech), 17 sekýrek s polet chvami, 28 pobočných pásnů, 3 hasičské svítily, 2 zvonky, 8 žebříků a 5 háků, 5 trubek, 18 píšťal, 5 lopat, 3 lomy, dva kusy nepromokavého plátna v ceně 24 r., tělocvičnu, pečet, úředně číslované knihy účetní, protokolární i učební, sborový praporec, pumpu na dvoukolovém voze s 10 aršínovou svařicí. Poplašná trubka byla sboru darována zemskou pojišťovnou jako odměna za záchranné práce při po-

Arcibiskup Antonij a V. K. Sabler o L. N. Tolstém.

Volyňský arcibiskup Antonij, jenž patří mezi nejpravější vysoké hodnostáře pravoslavné církve a je zářitým odpůrcem všech reforem, měl přednášku ve spolku Křesťanské sdružení mládeže: „V čem jeví se vliv pravoslavné východní církve na poslední díla Lva Tolstého“. „Vím, pravil arcibiskup, že mnozí z vás řeknou, jaká může být řeč o nějakém vlivu církve na L. N. Tolstého. Což se již zapomnělo na díla L. N. Tolstého proti pravoslavné církvi, proti duchovenstvu i samému Kristu? Ano, toho nikdo nepopírá—pokračoval arcibiskup—než u velikého spisovatele je mnoho společného s pravoslavnou církvi. Lépe řečeno: vliv jeví na L. N. Tolstého nikde nepřestal. Třeba mítí v paměti to prostředí, z něhož vyšel L. N. Tolstoj. V době 30.—40. let minulého století ruská aristokracie chovala se bez zájmu k náboženství a své děti dávala výchovávat věsmě řpatně nábožensky. L. N. Tolstoj třeba že vyšel z tohoto prostředí, přece jen v sobě měl prvky křesťanské víry. Pravda, západní kultura a západní racionalismus silně překážely Tolstému, aby šel správnou cestou, než umělecký genij Tolstého vzdor jeho theoretickým názorům správně zobrazoval blahodějný vliv náboženství na národ. Svatý Tolstoj s ruským národem, se selským davem, jeho lásku k asketickému názoru nejen v myněství, ale i v národném životě bez odporu sblížil velikého pisatele s mravným učením církve. Učení Tolstého o odříkání, o osobních skutečnostech, o sloužení společnosti, nese na sobě stopy vlivu pravoslavné

církve. Tolstoj překrásně rozuměl ruské duši, náboženství ruského sedláka a ani jeden ruský spisovatel tak silně a pravidlivě nezobrazil nám tuto základní stránku ruského člověka jako Tolstoj. Rekl bych, ni jediný vlasteneck, ni jeden slavjanofil, nikdo tak nepochopil a neocenil této vlastnosti ruského člověka jako veliký spisovatel L. N. Tolstoj. Puškin dobrě porozuměl duši všech národů, ale ve svých dílech řpatně zobrazil ruské národní náboženství i naše předky. Pohleďte na Borise Godunova, toh typ současného předvodečitele dvorjanstva. Totéž možno říci o Alekseji Tolstém; pohleďte na jeho Knížete Stříbrného—hle, toh typ současného dobrodusného, než i lehkomyслného důstojníka. Ani mnozí jimi rušti spisovateli, které pokládají za věrné líctí ruské národní duše, nemohou nijak být srovnaváni v tomto směru s L. N. Tolstým. Správné pochopení národní víry zachoval si L. N. Tolstoj do samé své smrti. L. N. Tolstoj umřel mimo církve, neboť jeho hrドst nedovolovala mu odříci se konečně jeho lživých theoretických názorů a splynot s tím davem národním, jehož víru tak dobrě chápala a líčila. Arcibiskup Antonij zakončil: „Třebaže Tolstoj umřel nesmířiv se s církví, přece kdo chce, může se modlit za něho“.

Jest zajisté zajímavé porovnatí toto minění jednoho z nejpevnějších sloupců soudobé pravoslavné církve s názvem vrchního prokurátora Svaté synody, Vladimíra Karloviče Sablera. Když se v ministerstvě radě jednalo o zakoupení Jasné Poljany státem, Sabler vystoupil jako rozhodný odpůrce koupě, neboť by to bylo národní oslavou Tolstého. Vláda nesmí připustit takovou oslavu. Tolstoj jako geniální umělec slova, obo-

hatil národní literaturu několika velice krásnými pracemi, ale jako filosof-bohosołovec a myslitel způsobil své vlasti nesčetná zla. Vyloučen z církve, v četných spisech vystupoval jako podrážděný odpůrce náboženského rádu a pravoslavnou víru nazýval soustavou klamu a surovým pohanstvím; dle této víry—pravil Tolstoj—lidé se učí, že Bůh je trojí, že mimo tohoto trojího boha je ještě Královna Nebeská a různí svatí, jichž ostatky neshnily a kromě těchto svatých jsou ještě obrazy bohů a Královny Nebeské, kterým se mají stavět sváce a které se vyzývají rukama. Tyto rouhavé řeči—pokračuje Sabler—hluboce rozhořčily pravoslavné křesťany. Jest jim trpké být svědky toho, jak vláda oslavuje člověka, jenž v slepé pýše dotkl se nejdražšího majetku chudých a neštastných, nacházejících v pravoslavné církvi útěchu a radost. Nenávidě církevní ustanovení, vycházel se Tolstoj opovržlivě ke všem vládám, zejména k ruské. On učil, že lidé mají se všechno snášit, aby se osvobodili od vlády, neboť každá vláda děl Tolstoj—jest hrozný, nelidský, silný loupežník. Zvěčnění památky Tolstého na účet státu mohlo by být pokládáno za přání upevnit jeho učení v lidu. Jaký zmatek vyvolala by vláda! Tolstoj přemlouval své stoupence, aby neposlouchali vlády a vláda jako z vděčnosti chce trojnásobně platit za jeho majetek a uděluje vysokou odměnu za to, že vyžádával k jejímu svržení. Obyčejně malí lidé za podobné činy jsou trestně stíháni. Nyní se má vydat $\frac{1}{2}$ mil. rublů v dobu, kdy miliony trpí hládem. Odpouštět soukromým nepřátelům je chvalitelné, ale oslavovat nepřátele a obohacovat jich děti na účet státu je nepřípustné.

zárech. Od r. 1902 do 30. srpna 1911 súčastnil se sbor dvou požárů ve své obci a 12 požárů v obcích sousedních. Příjem činil za poslední rok 221 rub. 04 kop., vydání 118 rub. 77 kop.; sborové jmění činí 1954 rub. 63 kop. Velitelem sboru jest Josef Runt, podvelitel Ant. Vacinek a Jos. Kasl, pokladník Alexej Cingroš. Členů měl sbor 41 a to 28 činných a 13 přispívajících. Název sboru: „Vysocký český sbor dobrovolných hasičů;“ místo a pošt. st. Ceská kolonie „Vysočka,“ pp. Černáčov, ujezd — Žitomír.

Školu máme ministerskou jednotřídní. Navštěvují ji všechny české děti bez výjimky. Vyučuje se pouze rušky. Negramotných na Vysočce není. Většina píše a mluví rušky i česky; někteří dokonce i německy. Několik vysockých mláděk navštěvuje střední školy: 1—seminář, 1—gymnasium, 1—technicko-průmyslovou školu a 1—měšťanskou školu.

Dle vyznání jsme všichni pravoslavní až na 2 osoby, které se hlásí ke katolictví.

Zakončím krátkým vypočítáním našich průmyslových podniků. Náš pivovar zaměstnává 8 dělníků, cihelna též 8. Máme 4 větrné mlýny, 3 strojnické a kovářské dílny, 2 tesaře, 1 koláře, obchod se smíšeným zbožím a 1 hostinec (traktor).

Několik slov o našich českých sousedech. Zmiňuji se jen krátce, poněvadž myslím, že sami o sobě více promluví. Dvě versty od nás je pěkná osada Vinohrady (Curanda), patřící k naší obci a čítající 22 českých rodin se 108 obyvateli (50 mužského a 50 ženského pohlaví). Vinohradští mají celkem 258 desatin půdy a pěstují hojně vyhlášený a dalako široko známý chmel (3000 kop.), jenž je zřídlem jejich zámožnosti.

Ve vzdálenosti 7 verst od Vysoček v Horbaších usadilo se 7 českých rodin, jež vyšly z naší osady. V Horodišci společně s Němcem 11 českých rodin (rovněž z Vysoček) pronajalo větší pozemek a zavádí tam českou hospodářskou kulturu. Dále po několika českých rodinách je v Osnikách (vzdál. od Vysoček — 4 v.) v Holovinu (6 v.), Slipčicích (8 v.), Černáčově (10 v.) a t. d.

V. Nový.

Divadelní představení v Krošně.

Náš mladý, ale čilý ochoťnický kroužek, jenž vznikl teprve před 3 roky, díky přičinění p. Josefa Pokorného, úspěšně kráčí ku vytknu-tém cíli — zavedení stálého divadla v naší vsi. S počátku se u nás hrálo česky a malorusky, nyní

hrajeme pouze česky. Většinou dáváme lehčí kusy: obrazy ze života a veselohry.

Divadlo naše je pěkně zařízeno. Oponu a dekorace nám maloval český malíř p. Gončarenko, jeviště je v pohodlném sále p. Součka.

Dne 18. listopadu po pálení odpočinku se hrál obraz ze života „Na statku a v chaloupce.“ Psát podrobně o výkonech jednotlivých herců si netroufám. Bojím se, že bych musel dělat moc poklon. Každý byl na svém místě, každý dokonale pochopil svou úlohu a sehrál ji mistrně. Chvílemi se opravdu zdálo že nemáme před sebou ochoťníky, nýbrž vyškolené herce. Kdo byl nejlepší těžko říci. Jední tvrdí, že nejskvělejší vavřínky si odnesla slečna Bubnova, druži zase prohlašují, že vavřínky patří slečně Perglerové. Jmenujeme tyto dvě slečny zvláště, poněvadž poprvé vystupují na jevišti. To však nevadilo, aby slečny Chlebounova a Holécková nesklidily hlučný potlesk. Z pánů účinkovali: J. Buben, Vl. Buben, J. Pokorný, J. Řehák a Malý. Režisorem byl p. Fr. Klacek.

Přes špatné počasí byl sál naplněn místními občany a hosty ze Žitomíru.

Cistý zisk ve prospěch kroužku je 60 rublů.

Po představení byl uspořádán „vínek dívek“ při němž bylo vybráno ve prospěch spolku J. A. Komenský na vzdělání učitelů **29 rublů.**

— l —

Český sporokrb.

Chceme podporovat český průmysl a proto rádi uveřejňujeme rádky, jež nám zaslala dobrý přítel našeho listu:

„Před několika roky jsem kupil 2 sporokrby: Jeden z nich byl německého původu, solidní konstrukce, s dvěma troubami, s emailovaným kotlíkem a mosaznou pípou elegantního zevnějšku. Sloužil dobře, vážil s německou vyzdívkou 8 pudů, stál ale 110 rublů na místě, v Chárkově. Druhý byl fabrikátem ruškým; měl jednu troubu, plechový kotlík s pípou, který ale za $1\frac{1}{2}$ roku úplně shořel. Byl zhotoven z obyčejného tenkého plechu, vážil 3 pudy a stál s dopravou 45 rublů. Hloupějšího systému, než byla tato plotna, jsem neviděl. Při nejmenší změně povětrnosti jsme musili utíkat z domu, při největším mrazu — otvírat okna a dvěře; trouba pekla jen s hora; pečivo s hora se pálico a ze spodu bylo syrové. Kolik nepříjemností, ba i mrzutostí bylo proti plotnu — nedá se vyspat, hospodně často div že si nezoufala! Po třech letech jsem za správku té plotny zaplatil 5 rublů. Dopsal jsem

si do Moskvy o cenník Čeretova, zdráhal jsem se ale něco koupit, aniž bych to viděl. Kromě toho moskovské ceny mi byly příliš vysoké. Trápili jsme se tedy s tou ruskou plotnou delší čas a výjevy, kdy „pánimáma pláče a pantáta kleje“ byly u nás téměř na denním pořádku.

Tu nenadále se narodil „Čechoslovak“ a v něm se začaly objevovat i oznámení, mezi nimiž moji pozornost upoutal skromný insert pana Adolfa Křivského z Hlinska. Járu: Stará, nalezl jsem! Abych ale nebyl napálen, jako před lety, vyžádal jsem si písemně popis konstrukce a rozměrů sporokrbu, jež vyrábí p. Křivský, čeho jsem v brzce dosáhl. Poslal jsem tedy 20 rublů závdavku a objednal sporokrb, který jsem tyto dny šťastně obdržel. Sporokrb pana Křivského, jak svou konstrukcí, tak i důkladnou stavbou a materiálem, z něhož je zroběn, překvapil nás co nejpříjemněji. Váží netto 8 pudů a stojí i s dopravou ze Zdolbunova do Volčanska — 44 ruble 66 kopějek! Po porovnání s oběma svými předchůdci — smutné paměti — tot láce baječná! Včera jsme sporokrb postavili na místo a dnes již si pochutnali na prvních buchtíčkách s něžnou kůrčíčkou a ruměnnými tvářičkami, které se pekly v troubách sporokrbu páně Křivského. Paníma je v sedmém nebi a já si vesele hvízdám, nebot vidím, že všecky ty přestálé trampoty s novým sporokrbem vzaly za své.

Vzdávám vřelé díky panu A. Křivskému za jeho svědomitě provedený a laciný výrobek a odporuče ho co nejrychleji čtenářkám „Čechoslovana“, dovoluji si tu toto poznámkou: Sporokrb spoří sám sebou, tvůrce sporokrbu nemá alespoň na reklamu... K. Šulc.

Přátele-odběratele prosíme, aby co nejrychleji zaslali nám doplatky na předplatné, které dosud dluhují. Neradi bychom zasílali zvláštní upomínky, neboť je to spojeno se značným vydáním a ztrátou času.

**Předplatte se na zkoušku
na Čechoslovana!**

Do konce roku pouze

**— 1 (jeden) rubl. —
Každý obdrží zdarma všechna vyšlá čísla, v nichž je uveřejněn začátek pověsti N. V. Gogola Taras Bulba.**